

321

D E K R E T

z dnia 11 października 1946 r.

Przepisy wprowadzające prawo rzeczowe i prawo o księgach wieczystych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Rozdział I.**Przepisy ogólne.**

Art. I. § 1. Z dniem wejścia w życie prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych tracą moc dotychczasowe przepisy w przedmiotach, przepisami tych praw objętych.

§ 2. W szczególności tracą moc przepisy, wymienione w artykułach poniższych, wraz ze wszystkimi zmianami i uzupełnieniami.

Art. II. Uchyła się:

1) art. XVII § 1 pkt 9 i art. XX i XXIX przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

2) art. XVII, XX, XXII, XXIII § 1, XXV, XXVII, XXVIII, XXX—XLII, XLIV—XLVI, XLVIII, XLIX pkt 2, L, LV, LIX—LXIV i LXVI przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym;

3) art. VII, XX i XXI przepisów wprowadzających kodeks zobowiązań;

4) art. 82, 132, 136 i 147 prawa o notariacie (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r., Dz. U. R. P. Nr 84, poz. 609);

5) art. 504 kodeksu handlowego;

6) art. XI § 2, art. XV i art. XXII przepisów wprowadzających prawo upadłościowe;

7) dekret z dnia 26 października 1945 r. o prawie zabudowy (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 280);

Art. III. § 1. Uchyła się:

1) księgę drugą kodeksu Napoleona czyli art. 516—710 oraz z księgi trzeciej art. 712—717, 938, 1138, 1141, 1166, 1304, 1583, 2071—2091, 2204, 2209, 2228—2241, 2265—2269, 2270 i 2280;

2) prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z dnia 26 kwietnia 1818 r. (Dz. pr. t. V, str. 295);

3) instrukcję hipoteczną z dnia 30 czerwca 1819 r. (Zbiór przep. adm. Wyd. Sprawiedl. VII, 337);

4) postanowienie Xięcia Namieśnika z dnia 22 stycznia 1822 r. o apelacjach od decyzji wydziałów hipotecznych (Dz. pr. t. VII, str. 287);

5) prawo o przywilejach i hipotekach z dnia 13 czerwca 1825 r. (Dz. pr. t. IX, str. 355);

6) instrukcję hipoteczną z dnia 22 grudnia 1825 r. (Zbiór przep. adm. Wyd. Sprawiedl. VII, 159);

7) prawo sejmowe z dnia 16/28 czerwca 1830 r. względem zmiany art. 127 prawa sejmowego o hipotekach z roku 1818 oraz względem dowodów legitymacji przez świadków (Dz. pr. t. XIII, str. 116);

8) prawo sejmowe z dnia 16/28 czerwca 1830 r. o służebnościach pastwiska i wřębu (Dz. pr. t. XIII, str. 121);

9) rozporządzenie Komisji Rządowej Sprawiedliwości z dnia 14 maja 1835 r. Nr 10.607;

10) rozporządzenie Komisji Rządowej Sprawiedliwości z dnia 20 sierpnia 1851 r. Nr 10.067;

11) ustawę z dnia 19 marca 1925 r. o ponownym zakładaniu zaginionych, zniszczonych lub wywiezionych z granic Państwa ksiąg lub akt hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr 38, poz. 254);

12) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 1 lipca 1934 r. w sprawie ksiąg pisarzy hipotecznych, urzędujących na obszarach, gdzie obowiązują przepisy hipoteczne z roku 1818 i 1825 (Dz. U. R. P. Nr 66, poz. 584);

13) ustawę z dnia 23 stycznia 1937 r. o przenoszeniu ksiąg hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr 6, poz. 50).

§ 2. Przepisy art. 2219—2227 oraz art. 2262 kodeksu Napoleona tracą moc w odniesieniu do praw rzeczowych.

Art. IV. § 1. Uchyła się:

1) z części drugiej kodeksu cywilnego austriackiego §§ 285—530 i 825—858 oraz z części trzeciej §§ 1368—1374, 1443, 1446, 1466, 1468, 1470—1477, 1483, 1488, 1498 i 1500;

2) dekret nadworny z dnia 24 stycznia 1818 r. (Zb. u. s. Nr 1410);

3) dekret nadworny z dnia 12 października 1821 r. (Zb. u. s. Nr 1810);

4) dekret nadworny z dnia 27 marca 1846 r. (Zb. u. s. Nr 951);

5) dekret kancelarii nadwornej z dnia 15 czerwca 1846 r. (Zb. u. s. Nr 970);

6) dekret kancelarii nadwornej z dnia 14 sierpnia 1846 r. (Zb. p. p. t. 74, str. 174);

7) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 września 1860 r. (Dz. u. p. austr. Nr 212);

8) ustawę z dnia 6 lutego 1869 r. o prawach i postępowaniu przy hipotecznym podziale nieruchomości (Dz. u. p. austr. Nr 18);

9) ustawę z dnia 5 kwietnia 1870 r. o stwierdzeniu celowości zamiany gruntów (Dz. u. kr. Nr 36);

10) ustawę z dnia 25 lipca 1871 r. o zaprowadzeniu powszechnej ustawy o księgach gruntowych wraz z przepisami powszechnej ustawy o księgach gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 95);

11) ustawę z dnia 25 lipca 1871 r. o postępowaniu, które ma być zarządzane w celu ustalenia ksiąg gruntowych i górniczych w razie ich założenia, uzupełnienia, odnowienia lub zmiany (Dz. u. p. austr. Nr 96);

12) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 stycznia 1872 r., zawierające instrukcję do wykonania powszechnej ustawy o księgach gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 5);

13) ustawę z dnia 20 marca 1874 r. o założeniu i wewnętrznym urządzeniu ksiąg gruntowych dla Królestwa Galicji i Lodomerii z Wielkim Księstwem Krakowskim (Dz. u. kr. Nr 29), uzupełnioną ustawą z dnia 2 stycznia 1894 r. (Dz. u. kr. Nr 16);

14) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 maja 1874 r. zawierające przepisy wykonawcze dla zakładania, sprostowania i prowadzenia ksiąg gruntowych w Królestwie Galicji i Lodomerii i Wielkim Księstwie Krakowskim (Dz. u. kr. Nr 43);

15) ustawę z dnia 31 marca 1875 r. o uwolnieniu od stempli i należności tudzież o ułatwieniach w postępowaniu, mającym na celu wykreślenie drobnych pozycji hipotecznych (Dz. u. p. austr. Nr 52);

16) ustawę z dnia 4 czerwca 1882 r. o zbędności poświadczenia niektórych podpisów na dokumentach tabularnych i o ułatwieniach w dowodzie tożsamości osób (Dz. u. p. austr. Nr 67);

17) §§ 2 i 3 ustawy z dnia 23 maja 1883 r.

o częściowej zmianie §§ 74 i 76 powszechnej ustawy o księgach gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 82);

18) ustawę z dnia 5 czerwca 1890 r. o hipotecznej intabulacji na podstawie dokumentów prywatnych w drobiazgowych sprawach hipotecznych (Dz. u. p. austr. Nr 109);

19) ustawę z dnia 11 maja 1894 r. o przeprowadzeniu dróg publicznych i urządzeń wodnych w księgach gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 126);

20) art. XVII ustawy zaprowadzającej normę jurysdykcyjną z dnia 1 sierpnia 1895 r. (Dz. u. p. austr. Nr 110), utrzymany w mocy art. XXV pkt 1 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

21) §§ 117—119 normy jurysdykcyjnej z dnia 1 sierpnia 1895 r. (Dz. u. p. austr. Nr 111), utrzymane w mocy art. XXV pkt 2 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

22) ustawę z dnia 15 sierpnia 1895 r. o drobiazgowych sprawach hipotecznych (Dz. u. kr. Nr 62);

23) ustawę z dnia 7 lipca 1896 r. o drogach koniecznych (Dz. u. p. austr. Nr 140);

24) ustawę z dnia 11 grudnia 1906 r. o sprostowaniu ksiąg gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 246);

25) rozporządzenie wykonawcze Ministrów Sprawiedliwości i Skarbu z dnia 11 października 1907 r. do ustawy z dnia 11 grudnia 1906 r. Nr 246 dz. u. p. o sprostowaniu ksiąg gruntowych w Galicji i na Bukowinie (Dz. u. p. austr. Nr 243);

26) art. II—VIII rozporządzenia cesarskiego z dnia 1 czerwca 1914 r. o dzieleniu parcel katastralnych i wpisywaniu do ksiąg gruntowych nabycia nieruchomości, mających małą wartość (Dz. u. p. austr. Nr 116);

27) ustawę z dnia 6 lipca 1914 r. o uzupełnieniu ksiąg gruntowych przez wpisanie dobra publicznego (Dz. u. kr. z 1916 r. Nr 53);

28) §§ 37—51 rozporządzenia cesarskiego z dnia 19 marca 1916 r., zawierającego trzecią nowelę częściową do kodeksu cywilnego austriackiego (Dz. u. p. austr. Nr 69);

29) rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 26 marca 1916 r. o sądowym składaniu dokumentów celem nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach i budowlach, niewpisanych do ksiąg gruntowych (Dz. u. p. austr. Nr 87).

§ 2. Przepisy §§ 1451—1465, 1478—1482, 1484—1487, 1489—1497, 1499, 1501 i 1502

kodeksu cywilnego austriackiego tracą moc w odniesieniu do praw rzeczowych.

Art. V. § 1. Uchyła się:

1) z księgi pierwszej kodeksu cywilnego niemieckiego §§ 90—103, 221 i 223 ust. 1; z księgi drugiej §§ 313 i 741—758; całą księgę trzecią czyli §§ 854—1296;

2) przepisy utrzymane w mocy przez ustawę z dnia 18 sierpnia 1896 r. wprowadzającą kodeks cywilny niemiecki lub wydane na podstawie tej ustawy, o ile dotyczą praw rzeczowych;

3) §§ 325, 729 i 736—738 ustawy o postępowaniu cywilnym z 1877 r.;

4) ustawę o księgach wieczystych z dnia 24 marca 1897 r. w brzmieniu obwieszczenia z dnia 20 maja 1898 r. (Dz. u. Rzeszy, str. 754);

5) pruską ustawę wykonawczą do ustawy o księgach wieczystych z dnia 26 września 1899 r. (Zb. u. prusk., str. 307);

6) rozporządzenie króla pruskiego z dnia 13 listopada 1899 r. o księgach wieczystych (Zb. u. prusk., str. 519).

§ 2. Przepisy §§ 119—124, 142—144, 181 i 194—225 kodeksu cywilnego niemieckiego tracą moc w odniesieniu do praw rzeczowych.

Art. VI. § 1. Uchyła się:

1) z księgi drugiej tomu X części I Zводу Praw art. 383—395, 401—407, 409—463, 513—533, 534—542, 543—643, 707—915; z księgi trzeciej art. 967, 1386—1463 i 1510—1526; z księgi czwartej art. 1554, 1587, 1627—1639, 1642—1653, 1663—1678 wraz ze wszystkimi uwagami do wymienionych artykułów;

2) art. 1424—1434 ustawy postępowania cywilnego z 1864 r. utrzymane w mocy art. XVII § 1 pkt 10 przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego;

3) art. 3 ustawy z dnia 31 lipca 1919 r. o prawach, obowiązujących w okręgu sądowym białostockim w zakresie sądownictwa (Dz. P. P. P. Nr 64, poz. 382).

§ 2. Przepisy art. 690—694 tomu X części I Zводу Praw tracą moc w odniesieniu do praw rzeczowych.

Art. VII. Uchyła się § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 1922 r. w przedmiocie organizacji sądownictwa na Śląsku i Orawie i rozciągnięciu na ten obszar mocy obowiązującej niektórych ustaw i rozporządzeń (Dz. U. R. P. Nr 90, poz. 833).

Art. VIII. Przepisy prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych nie naruszają prze-

pisów dotyczących przebudowy ustroju rolnego, przepisów prawa górniczego, przepisów dotyczących nafty i innych mineralów żywicznych oraz gazów ziemnych, przepisów ustawy wodnej, przepisów o wywłaszczeniu i innych przepisów prawa publicznego ograniczających prawo własności, przepisów dotyczących ustawowego prawa zastawu, przepisów o zastawie rejestrowym i o zastawie na statkach, przepisów wyłączających lub ograniczających możliwość ustanowienia zastawu albo dotyczących szczególnej formy jego ustanowienia, przepisów dotyczących ubezpieczeń.

Art. IX. Przepisy prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych nie naruszają postanowień umów międzynarodowych.

Art. X. § 1. Pozostają w mocy przepisy dotyczące ksiąg kolejowych oraz ksiąg dla pól górniczych i naftowych.

§ 2. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwymi ministrami do uzgodnienia w drodze rozporządzenia wymienionych przepisów z przepisami prawa o księgach wieczystych.

Art. XI. Pozostają w mocy przepisy dotyczące przedmiotów, co do których prawo rzeczowe lub prawo o księgach wieczystych odwołuje się do przepisów ustawy.

Art. XII. Ustawą w rozumieniu prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych jest każdy obowiązujący przepis prawa.

Art. XIII. Jeżeli przepisy obowiązujące powołują się na przepisy uchylone dekretem niniejszym albo odsyłają ogólnie do przepisów, które dotyczą przedmiotów, objętych prawem rzeczowym lub prawem o księgach wieczystych, stosuje się odpowiednio przepisy w tych prawach zawarte.

Rozdział II.

Zmiany w przepisach obowiązujących.

Art. XIV. W kodeksie zobowiązań wprowadza się zmiany następujące:

1) uchyła się art. 275 i 343;

2) art. 602 otrzymuje brzmienie:

„Art. 602. Jeżeli w umowie inaczej nie zastrzeżono, obowiązek utrzymywania dożywności rozpoczyna się od dnia przeniesienia własności nieruchomości“.

Art. XV. W części drugiej kodeksu postępowania cywilnego wprowadza się zmiany następujące:

1) Art. 647 otrzymuje brzmienie:

„Art. 647 § 1. Zajęcie wierzytelności lub

innych praw majątkowych, zabezpieczonych wpisem w księdze wieczystej, dokonywa się na wniosek wierzyciela przez odpowiedni wpis do księgi wieczystej.

§ 2. Jeżeli nieruchomości obciążona nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urządzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, stosuje się przepisy o składaniu wniosków do zbioru dokumentów, prowadzonego dla tej nieruchomości.

§ 3. Jeżeli właściciel nieruchomości odpowiedzialny jest tylko rzeczowo, komornik na żądanie wierzyciela dokona zajęcia u dłużnika osobistego“.

2) Po art. 647 dodaje się nowy art. 647¹ w brzmieniu:

„Art. 647¹. § 1. Jeżeli egzekucja celem ściągnięcia należności pieniężnej jest skierowana do prawa, które podlega ujawnieniu w księdze wieczystej, lecz nie jest ujawnione, wierzyciel może na podstawie tytułu wykonawczego i dokumentów, potrzebnych do wpisu tego prawa, żądać jego ujawnienia na rzecz dłużnika i jednoczesnego wpisu zajęcia.

§ 2. Na wniosek wierzyciela komornik odbierze dłużnikowi dokumenty potrzebne do ujawnienia jego prawa.

§ 3. Jeżeli egzekucja została wszczęta przez kilku wierzycieli, komornik po odebraniu dłużnikowi dokumentów, potrzebnych do ujawnienia jego prawa,łoży wniosek o dokonanie wpisu na rzecz dłużnika oraz wpisu zajęcia na rzecz wszystkich wierzycieli“.

3) Po art. 652 dodaje się nowy art. 652¹ w brzmieniu:

„Art. 652¹. Umowny zakaz zbycia wierzytelności nie wyłącza egzekucji z tej wierzytelności“.

4) § 2 art. 656 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli nieruchomości nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urządzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, stosuje się przepisy o składaniu wniosków do zbioru dokumentów, prowadzonego dla tej nieruchomości“.

5) Po art. 656 dodaje się nowy art. 656¹ w brzmieniu:

„Art. 656¹. § 1. Jeżeli w księdze wieczystej znajdują się wpisy, stanowiące przeszkodę do wpisu o wszczętej egzekucji, sąd prowadzący księgę wieczystą, wyznaczając termin do usunięcia przeszkody, zawiadampia o tym wierzyciela i komornika. W przypadku takim egzekucja ulega zawieszeniu.

§ 2. O ile to jest potrzebne do uzyskania wpisu o wszczętej egzekucji, wierzyciel może wykonać roszczenie dłużnika o usunięcie przeszkody do wpisu.

§ 3. Po bezskutecznym upływie terminu, wyznaczonego przez sąd prowadzący księgę wieczystą, komornik umorzy egzekucję, chyba że wierzyciel uzyskał przedłużenie terminu albo wytoczył powództwo przed jego upływem. Komornik umorzy również egzekucję, gdy roszczenie o usunięcie przeszkody do wpisu o wszczętej egzekucji zostanie prawomocnie oddalone“.

6) Art. 657 otrzymuje brzmienie:

„Art. 657 § 1. W stosunku do dłużnika nieruchomości jest zajęta z chwilą doręczenia mu wezwania. W stosunku do dłużnika, któremu nie doręczono wezwania, jakoteż w stosunku do osób trzecich nieruchomości jest zajęta z chwilą dokonania wpisu w księdze wieczystej.

§ 2. Jednakże w stosunku do każdego, kto wiedział o wszczęciu egzekucji, skutki zajęcia powstają z chwilą, gdy o wszczęciu egzekucji powziął wiadomość, chociażby wezwanie nie zostało jeszcze wysłane dłużnikowi ani wpis w księdze wieczystej nie był jeszcze dokonany“.

7) Art. 667 otrzymuje brzmienie:

„Art. 667. § 1. Przy wniosku o dokonanie opisu i oszacowania wierzyciel powinien:

1) złożyć wyciąg z księgi wieczystej, a jeżeli nieruchomości jest wciągnięta do katastru — także wyciąg z katastru;

2) wskazać zamieszkanie osób, które należy zawiadomić o terminie opisu i oszacowania.

§ 2. Jeżeli nieruchomości nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urządzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, poświadczony wykaz dokumentów, złożonych do zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości, wraz z zaświadczeniem o treści każdego ze złożonych dokumentów zastępuje wyciąg z księgi wieczystej.

§ 3. Wyciągu z księgi wieczystej i katastru oraz poświadczonego wykazu dokumentów złożonych do zbioru wraz z zaświadczeniem ich treści może żądać od właściwych władz także komornik“.

8) W art. 679 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) nieruchomości, która ma być sprzedana, z oznaczeniem jej przeznaczenia gospodarczego, miejsca jej położenia, imienia i nazwiska dłużnika oraz z wymienieniem księgi wieczystej i miejsca przechowania tej księgi; jeżeli nieruchomości nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urządzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, należy wymie-

nić sąd, w którym jest prowadzony zbiór dokumentów dla tej nieruchomości, oraz oznaczenie zbioru“.

9) Po art. 720 dodaje się nowe art. 720¹, 720², 720³ i 720⁴ w brzmieniu:

„Art. 720¹. § 1. Użytkowanie, służebności i ciężary realne będą utrzymane w mocy, jeżeli służy im pierwszeństwo przed wszystkimi hipotekami albo jeżeli ich wartość, ustalona przy oszacowaniu, znajduje pełne pokrycie w cenie nabycia; w ostatnim przypadku wartość ta będzie zaliczona na poczet ceny.

§ 2. W innych przypadkach wymienione prawa wygasają z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o udzieleniu przybicia. Jeżeli ich wartość, ustalona przy oszacowaniu, znajduje częściowe pokrycie w cenie nabycia, odpowiednia część ceny będzie wypłacona uprawnionemu według pierwszeństwa, jakie służyło jego prawu.

Art. 720². Na wniosek złożony na podstawie art. 697 sąd może postanowić, że służebność gruntowa, która nie znajduje pełnego pokrycia w cenie nabycia, będzie utrzymana w mocy, jeżeli jest dla nieruchomości władnącej konieczna, a nie obniża istotnie wartości nieruchomości służebnej.

Art. 720³. Będą utrzymane w mocy bez potrącenia ich wartości z ceny nabycia:

1) prawa ciężące na nieruchomości z mocy ustawy;

2) służebności, ustanowione przez właściwe władze w związku z przebudową ustroju rolnego;

3) służebność drogi koniecznej oraz służebność, ustanowiona w przypadku przekroczenia granicy przy wznoszeniu budowli lub innego urządzenia.

Art. 720⁴. Jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, skutki ujawnienia praw i roszczeń osobistych w księdze wieczystej ustają z chwilą uprawomocnienia się postanowienia o udzieleniu przybicia“.

10) § 1 art. 721 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Od dnia przybicia nabywca wstępuje w prawa i obowiązki dłużnika, wynikające ze stosunku najmu lub dzierżawy, jeżeli najemca objął nieruchomość przed przybiciem, a dzierżawca przed zajęciem, albo jeżeli prawo najmu lub dzierżawy zostało przed zajęciem ujawnione w księdze wieczystej“.

11) Po art. 721 dodaje się nowy art. 721¹ w brzmieniu:

„Art. 721¹. Nabywca jest związany terminem zastrzeżonym w umowie najmu lub dzier-

żawy, jeżeli prawo to jest ujawnione w księdze wieczystej z pierwszeństwem przed wszystkimi hipotekami albo jeżeli jego wartość, ustalona przy oszacowaniu, znajduje pełne pokrycie w cenie nabycia; w ostatnim przypadku wartość ta będzie zaliczona na poczet ceny. W razie pokrycia częściowego nabywca może wypowiedzenia dokonać, chyba że zrzekł się tego uprawnienia wobec sądu przed upływem terminu do wykonania warunków licytacyjnych, w którym to przypadku część wartości znajdująca pokrycie będzie zaliczona na poczet ceny nabycia. W razie wypowiedzenia przez nabywcę część wartości znajdująca pokrycie będzie wypłacona najemcy lub dzierżawcy według pierwszeństwa jego prawa“.

12) Po art. 729 dodaje się nowy art. 729¹ w brzmieniu:

„Art. 729¹. Jeżeli sprzedana nieruchomość nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urzędzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, nabywca przedstawi właściwemu sądowi poświadczony odpis postanowienia o przysądzeniu własności wraz z wnioskiem o złożenie go do zbioru dokumentów, prowadzonego dla tej nieruchomości“.

13) W dziale pierwszym tytułu drugiego księgi pierwszej dodaje się nowy rozdział III¹ w brzmieniu:

„Rozdział III¹. Egzekucja z nieruchomości będącej przedmiotem własności czasowej.

Art. 729². Do egzekucji z nieruchomości będącej przedmiotem własności czasowej stosuje się przepisy rozdziału poprzedzającego z zachowaniem przepisów poniższych.

Art. 729³. W protokole opisu i oszacowania oraz w obwieszczeniu o licytacji powinien być wymieniony termin kalendarzowy wygaśnięcia własności czasowej. To samo dotyczy ustalonych umownie warunków korzystania z nieruchomości przez właściciela czasowego, jeżeli są ujawnione w księdze wieczystej.

Art. 729⁴. Prawo powrotu będzie utrzymane w mocy bez potrącenia jego wartości z ceny nabycia. To samo dotyczy ujawnionych w księdze wieczystej roszczeń uprawnionego do powrotu, dotyczących sposobu korzystania z nieruchomości przez właściciela czasowego“.

14) W dziale pierwszym tytułu drugiego księgi pierwszej dodaje się nowy rozdział III² w brzmieniu:

„Rozdział III². Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości.

Art. 729⁵. Do egzekucji z ułamkowej części nieruchomości stosuje się odpowiednio przepisy o egzekucji z nieruchomości z zachowaniem przepisów poniższych.

Art. 729⁶. Egzekucja z ułamkowej części nieruchomości może być prowadzona tylko w przypadku, gdy część ułamkowa stanowi udział współwłaściciela. Jednakże gdy współwłasność powstała wskutek dziedziczenia, egzekucja z części ułamkowej przypadającej spadkobiercy nie może być prowadzona przed działaniem spadku.

Art. 729⁷. Opisowi i oszacowaniu podlega cała nieruchomość, sprzedaży zaś część ułamkowa należąca do dłużnika.

Art. 729⁸. W razie sprzedaży części ułamkowej hipoteka uzyskana na nieruchomości przed powstaniem współwłasności będzie utrzymana w mocy bez potrącenia sumy zabezpieczonej z ceny nabycia.

Art. 729⁹. Wierzyciel, który uzyskał hipotekę na nieruchomości przed powstaniem współwłasności, nie może prowadzić egzekucji z poszczególnych części ułamkowych“.

15) § 2 art. 761 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli nieruchomość nie ma urzędzonej księgi wieczystej albo jeżeli urządzona dla niej księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, sąd zarządzi złożenie odpisu postanowienia o ustanowieniu zarządu przymusowego do zbioru dokumentów prowadzonego dla tej nieruchomości“.

16) Art. 763 otrzymuje brzmienie:

„Art. 763. § 1. W stosunku do dłużnika nieruchomość jest zajęta z chwilą doręczenia mu wezwania. W stosunku do dłużnika, któremu nie doręczono wezwania, jakoteż w stosunku do osób trzecich nieruchomość jest zajęta z chwilą dokonania wpisu w księdze wieczystej.

§ 2. Jednakże w stosunku do każdego, kto wiedział o wszczęciu egzekucji, skutki zajęcia powstają z chwilą, gdy o wszczęciu egzekucji powziął wiadomość, chociażby wezwanie nie zostało jeszcze wysłane dłużnikowi ani wpis w księdze wieczystej nie był jeszcze dokonany“.

17) Po art. 791 dodaje się nowy art. 791¹ w brzmieniu:

„Art. 791¹. § 1. Na wniosek osoby, której zaspokojenie zależy od wykreślenia nieistniejącego prawa z księgi wieczystej, sąd upoważni tę osobę do dochodzenia roszczenia o wykreślenie, jeżeli niezgodność wpisu z rzeczywistym stanem prawnym zostanie uprawdopodobniona. Sumę, przypadającą na to prawo według planu podziału, sąd złoży do depozytu sądowego.

§ 2. Jeżeli przed upływem dwóch tygodni od uprawomocnienia się planu podziału nie będzie sądowi wykazane, że wniosek o wykreślenie został złożony, suma złożona do depozytu będzie wypłaconą stosownie do planu po-

działu, chyba że interesowany uzyskał na niej zabezpieczenie w trybie zarządzenia tymczasowego“.

18) Po art. 799 dodaje się nowy art. 799¹ w brzmieniu:

„Art. 799¹. W podziale uczestniczą także osoby, którym służą prawa rzeczowe ciężące na nieruchomości bez wpisu, jeżeli zgłosiły te prawa najpóźniej w dniu uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności i udowodniły je dokumentem publicznym“.

19) W art. 800 § 1 dodaje się nowy pkt 5a w brzmieniu:

„5a) prawa rzeczowe, ciężące na nieruchomości bez wpisu, jeżeli powstały przed wciągnięciem do księgi wpisu o wszczętej egzekucji“.

20) § 1 art. 801 otrzymuje brzmienie:

„Art. 801. § 1. Jeżeli suma podlegająca podziałowi nie wystarcza na zaspokojenie w całości wszystkich wierzytelności i praw tej samej kategorii, wierzytelności hipoteczne i inne prawa wpisane do księgi wieczystej oraz prawa rzeczowe, ciężące na nieruchomości bez wpisu, będą zaspokojone w kolejności, odpowiadającej służącemu im pierwszeństwu, inne zaś wierzytelności — stosunkowo do wysokości każdej z nich“.

21) § 2 art. 804 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli podziałowi podlegają sumy, uzyskane ze sprzedaży kilku nieruchomości obciążonych łącznie, wierzyciel może oznaczyć kwoty, jakie mają przypaść z poszczególnych sum na zaspokojenie jego wierzytelności; może również żądać całkowitego zaspokojenia z jednej lub z niektórych z tych sum. Jeżeli przed uprawomocnieniem się postanowienia o przysądzeniu własności wierzyciel nie złożył oświadczenia co do podziału, wówczas z każdej z sum podlegających podziałowi przypada na jego wierzytelność taka część, jaka odpowiada stosunkowi kwoty, pozostałej po zaspokojeniu należności z wyższym pierwszeństwem, do ogólnej sumy tych kwot“.

22) Po art. 817 dodaje się nowy art. 817¹ w brzmieniu:

„Art. 817¹. Jeżeli dłużnik jest zobowiązany do złożenia oznaczonego oświadczenia woli, prawomocne orzeczenie sądu, stwierdzające to zobowiązanie dłużnika, zastępuje jego oświadczenie“.

23) Po art. 817¹ dodaje się nowy art. 817² w brzmieniu:

„Art. 817². § 1. Tytuł wykonawczy, stwierdzający nabycie przez wierzyciela prawa, które

może być ujawnione w księdze wieczystej, rejestrze lub innej księdze publicznej, zastępuje oświadczenie dłużnika potrzebne do dokonania wpisu.

§ 2. Jeżeli prawo dłużnika, którego wpis w księdze lub rejestrze jest potrzebny w celu ujawnienia prawa wierzyciela, nie jest wpisane, wierzyciel może na podstawie tytułu wykonawczego oraz dokumentów, potrzebnych do dokonania wpisu na rzecz dłużnika, uzyskać wpis prawa dłużnika i równoczesny wpis swojego prawa.

§ 3. Komornik, w którego okręgu dłużnik ma zamieszkanie lub przebywa, odbierze dłużnikowi na wniosek wierzyciela dokumenty, potrzebne do dokonania wpisu na rzecz dłużnika, i złoży je sądowi“.

24) Art. 851 otrzymuje brzmienie:

„Art. 851. Zabezpieczenie roszczeń pieniężnych następuje:

- 1) przez zajęcie ruchomości;
- 2) przez wpis hipoteki przymusowej;
- 3) przez odpowiedni wpis do rejestru statków;

4) przez zakaz zbywania lub obciążania nieruchomości, które nie mają urządzonej księgi wieczystej albo których księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu;

5) przez zajęcie wierzytelności lub innego prawa“.

25) Art. 856 otrzymuje brzmienie:

„Art. 856. § 1. Uwzględniając wniosek o wydanie zakazu zbywania i obciążania nieruchomości, która nie ma urządzonej księgi wieczystej albo której księga wieczysta zaginęła lub uległa zniszczeniu, sąd zawiadomi o tym wierzyciela i dłużnika.

§ 2. Odpis postanowienia będzie złożony do zbioru dokumentów, prowadzonego dla tej nieruchomości.

§ 3. Zbycie lub obciążenie nieruchomości wbrew zakazowi, dokonane po złożeniu odpisu postanowienia do zbioru dokumentów, nie ma wpływu na prawa wierzyciela“.

26) W art. 859 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. W przypadku zabezpieczenia przez wpis roszczeń osobistych do księgi wieczystej nie stosuje się ograniczeń, przewidzianych w przepisach prawa rzeczowego o ujawnianiu takich roszczeń w księdze“.

Dotychczasowy § 3 staje się § 4.

27) uchyla się art. 655, rozdział VII działu pierwszego tytułu drugiego księgi pierwszej

(art. 757) oraz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1932 r. o wykazie zajętych nieruchomości niehipotekowanych (Dz. U. R. P. Nr 114, poz. 945).

Art. XVI. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o własności lokali (Dz. U. R. P. Nr 94, poz. 848), zmienionym dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 stycznia 1936 r. (Dz. U. R. P. Nr 3, poz. 21), dodaje się po art. 2 nowy art. 2¹ w brzmieniu:

„Art. 2¹. § 1. Do powstania odrębnej własności lokalu potrzebny jest wpis w księdze wieczystej.

§ 2. Równocześnie z wpisem odrębnej własności lokalu będzie wpisany przynależny do tej własności udział we współwłasności określony w art. 14“.

Art. XVII. Upoważnia się Ministra Sprawiedliwości do ogłoszenia jednolitego tekstu kodeksu postępowania cywilnego oraz przepisów wprowadzających kodeks postępowania cywilnego i przepisów wprowadzających prawo o sądowym postępowaniu egzekucyjnym, jakoteż do uzgodnienia terminologii tego tekstu z terminologią jednolitego prawa cywilnego.

Art. XVIII. Upoważnia się Ministrów: Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Sprawiedliwości do uzgodnienia w drodze rozporządzenia przepisów o włościach rentowych z przepisami prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych.

Rozdział III.

Zakładanie ksiąg wieczystych.

Art. XIX. § 1. Księgi wieczyste będą zakładane z urzędu.

§ 2. Jednakże dla nieruchomości, stanowiących własność Skarbu Państwa albo związków samorządu terytorialnego, księgi wieczyste będą zakładane tylko na żądanie właścicieli.

Art. XX. § 1. Zakładanie ksiąg wieczystych z urzędu będzie przeprowadzane okręgami. Okręgi oraz terminy wszczęcia postępowania będą ustalane przez zarządzenia Ministra Sprawiedliwości.

§ 2. Do czasu wszczęcia postępowania w poszczególnych okręgach na podstawie zarządzeń, przewidzianych w paragrafie poprzedzającym, księgi wieczyste mogą być w tych okręgach zakładane na żądanie właścicieli.

Art. XXI. § 1. Księgi wieczyste będą zakładane dla nieruchomości, które nie miały urządzonych ksiąg hipotecznych (gruntowych, wieczystych) w rozumieniu przepisów dotychcza-

sowych, oraz dla nieruchomości, których księgi zaginęły lub uległy zniszczeniu.

§ 2. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości określi przypadki, kiedy księga będzie uważana za zaginioną lub zniszczoną.

Art. XXII. § 1. Zakładanie ksiąg wieczystych należy do właściwości sądów grodzkich.

§ 2. Właściwym miejscowo jest sąd grodzki, który według prawa o księgach wieczystych będzie właściwy do prowadzenia założonej księgi.

Art. XXIII. Minister Sprawiedliwości może w drodze zarządzenia dzielić lub łączyć okręgi sądów grodzkich dla celów zakładania ksiąg wieczystych.

Art. XXIV. § 1. Minister Sprawiedliwości może powoływać komisarzy do zakładania ksiąg wieczystych.

§ 2. Prawa i obowiązki komisarzy oraz sposób ich powoływania określi rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości.

Art. XXV. Przepisy o postępowaniu przy zakładaniu ksiąg wieczystych wyda w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości.

Rozdział IV.

Przepisy przechodnie.

Oddział 1.

Przepisy przechodnie do prawa rzeczowego

Art. XXVI. Prawa rzeczowe, istniejące w chwili wejścia w życie prawa rzeczowego, pozostają w mocy, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

Art. XXVII. Treść praw rzeczowych, istniejących w chwili wejścia w życie prawa rzeczowego, podlega od tej chwili przepisom tego prawa, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. XXVIII. Treść prawa rzeczowego lub stosunku dotyczącego takiego prawa, ustalona przez czynność prawną przed wejściem w życie prawa rzeczowego, pozostaje w mocy, o ile nie jest sprzeczna z przepisami tego prawa.

Art. XXIX. Przeniesienie, obciążenie, zmiana treści lub pierwszeństwa oraz zniesienie praw rzeczowych, istniejących w chwili wejścia w życie prawa rzeczowego, podlega od tej chwili przepisom tego prawa, o ile przepisy poniższe nie stanowią inaczej.

Art. XXX. Dokonane przed wejściem w życie prawa rzeczowego czynności prawne, mające za przedmiot przeniesienie, obciążenie,

zmianę treści lub pierwszeństwa albo zniesienie praw rzeczowych, są skuteczne, jeżeli odpowiadają przepisom dotychczasowym.

Art. XXXI. Treść praw rzeczowych, których powstanie nie jest od chwili wejścia w życie prawa rzeczowego możliwe, lecz które pozostają nadal w mocy, podlega przepisom dotychczasowym. To samo dotyczy przeniesienia, obciążenia, zmiany treści lub pierwszeństwa oraz zniesienia takich praw.

Art. XXXII. Stosunek pierwszeństwa praw rzeczowych ograniczonych, istniejący w chwili wejścia w życie prawa rzeczowego, pozostaje bez zmiany.

Art. XXXIII. § 1. Do zasiedzenia, którego bieg rozpoczął się przed wejściem w życie prawa rzeczowego, stosuje się od tej chwili przepisy tego prawa; dotyczy to w szczególności możliwości nabycia prawa przez zasiedzenie.

§ 2. Jeżeli termin zasiedzenia według prawa rzeczowego jest krótszy niż według przepisów dotychczasowych, bieg zasiedzenia rozpoczyna się z chwilą wejścia w życie tego prawa; jeżeli jednak zasiedzenie, rozpoczęte przed wejściem w życie prawa rzeczowego, nastąpiło przy uwzględnieniu terminu określonego w przepisach dotychczasowych wcześniej, zasiedzenie następuje z tym wcześniejszym terminem.

Art. XXXIV. Jeżeli przed wejściem w życie prawa rzeczowego istniał stan rzeczy, który według tego prawa prowadziłby do zasiedzenia, jakkolwiek według przepisów dotychczasowych zasiedzenie nie było w przypadku takim dopuszczalne, termin zasiedzenia biegnący od dnia wejścia w życie prawa rzeczowego ulega skróceniu o okres czasu, przez który ten stan rzeczy istniał, jednak najwyżej o połowę.

Art. XXXV. Przepisy dwóch artykułów poprzedzających stosuje się odpowiednio do przedawnienia praw rzeczowych.

Art. XXXVI. § 1. Wszelkie grunty emfiteutyczne, wieczysto-czynszowe lub wieczysto-dzierżawne stają się z chwilą wejścia w życie prawa rzeczowego własnością dotychczasowych właścicieli użytkowych. Uprawnienia dotychczasowych właścicieli zwierzchnich będą od tej chwili uważane za ciężary realne.

§ 2. Treść uprawnień dotychczasowego właściciela zwierzchniego oraz możliwość wykupu tych uprawnień przez dotychczasowego właściciela użytkowego podlega nadal przepisom dotychczasowym. Jednakże ograniczenia możliwości rozporządzania nieruchomością bez zgody dotychczasowego właściciela zwierzchniego tracą moc.

Art. XXXVII. § 1. Ograniczenia możności rozporządzania nieruchomością lub prawami rzeczowymi na nieruchomości, wynikające z czynności prawnych, tracą moc z chwilą wejścia w życie prawa rzeczowego, chyba że są oparte na obowiązujących nadal przepisach szczególnych.

§ 2. Jeżeli ograniczenie, które utraciło moc, jest wpisane w księdze hipotecznej (gruntowej, wieczystej), jego wykreślenie może nastąpić z urzędu.

Art. XXXVIII. Na obszarze mocy obowiązującej prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z 1818 r. prawa, które nie mogły być wpisane do księgi hipotecznej dla braku zgody wierzycieli hipotecznych, lecz zostały ujawnione przez zastrzeżenie, mogą być od chwili wejścia w życie prawa rzeczowego wpisane bez tej zgody z pierwszeństwem, wynikającym z zastrzeżenia w księdze hipotecznej.

Art. XXXIX. § 1. Prawa zabudowy, ustanowione przed wejściem w życie prawa rzeczowego na gruntach, należących do Skarbu Państwa, związków samorządu terytorialnego lub innych osób prawnych prawa publicznego, mogą być zmienione przez umowę na własność czasową, przewidzianą w prawie rzeczowym. Dotyczy to również dzierżawy wieczystej w rozumieniu dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy (Dz. U. R. P. Nr 50, poz. 279), który pozostaje w mocy.

§ 2. Przez przyznanie prawa zabudowy lub prawa dzierżawy wieczystej w rozumieniu dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy należy od dnia wejścia w życie prawa rzeczowego rozumieć przeniesienie własności gruntu za opłatą symboliczną z zastrzeżeniem powrotu własności na rzecz gminy m. st. Warszawy, stosownie do przepisów prawa rzeczowego.

§ 3. Budynek, które w myśl art. 5 dekretu o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze m. st. Warszawy stanowią własność dotychczasowych właścicieli, są uważane za odrębne nieruchomości. Przepisy szczególne o zakładaniu i prowadzeniu ksiąg wieczystych dla takich nieruchomości wyda w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Odbudowy.

Art. XL. Przepisy prawa rzeczowego o zakresie obciążenia hipoteką oraz o ochronie hipoteki stosuje się także do hipotek, długów gruntowych i długów rentowych, istniejących w chwili wejścia w życie tego prawa.

Art. XLI. Przepisy prawa rzeczowego o uprawnieniach wierzyciela co do podziału hi-

poteki łącznej oraz co do zaspokojenia z poszczególnych nieruchomości stosuje się także do hipotek łącznych, istniejących w chwili wejścia w życie tego prawa.

Art. XLII. Od chwili wejścia w życie prawa rzeczowego wydawanie listów hipotecznych w rozumieniu kodeksu cywilnego niemieckiego nie jest dopuszczalne. Listy wydane przed tą chwilą pozostają w mocy.

Art. XLIII. § 1. Hipoteka właściciela oraz dług gruntowy właściciela w rozumieniu niemieckiego kodeksu cywilnego wygasa z upływem lat trzech od chwili wejścia w życie prawa rzeczowego. Aż od upływu tego terminu uprawniony może dokonać rozporządzeń, przewidzianych w prawie dotychczasowym.

§ 2. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio do rozporządzania hipoteką przez właściciela albo opróżnionym miejscem hipotecznym w rozumieniu kodeksu cywilnego austriackiego.

Art. XLIV. § 1. Od dnia wejścia w życie prawa rzeczowego do hipoteki zabezpieczającej w rozumieniu kodeksu cywilnego niemieckiego stosuje się przepisy tego prawa o hipotece kaucyjnej.

§ 2. Jednakże przepis art. 237 § 2 stosuje się tylko w przypadku, gdy hipoteka zabezpieczająca miała charakter hipoteki maksymalnej.

Art. XLV. § 1. Hipoteki, długi gruntowe, długi rentowe, ciężary realne i inne obciążenia, wpisane w księgach hipotecznych (gruntowych, wieczystych) w walutach, które w chwili wejścia w życie prawa rzeczowego nie są prawnym środkiem płatniczym w Polsce, wygasną z upływem lat pięciu od tej chwili i winny być wykreślone z urzędu, jeżeli w ciągu powyższego terminu nie zostaną złożone wnioski o ich przerachowanie na walutę, będącą prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

§ 2. Przepisu powyższego nie stosuje się do obciążeń, wpisanych w walutach zagranicznych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. XLVI. Przepis artykułu poprzedzającego nie ma mocy obowiązującej na Ziemiach Odzyskanych.

Art. XLVII. Zastaw na rzeczach ruchomych lub na prawach, powstały przed wejściem w życie prawa rzeczowego, podlega od tej chwili przepisom tego prawa także co do skutków obciążenia oraz co do praw i obowiązków zastawcy i zastawnika.

Art. XLVIII. Ciężary wieczyste w rozumieniu art. 44 prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z 1818 r. stają się z chwilą wejścia w życie

prawa rzeczowego ciężarami realnymi w rozumieniu tego prawa.

Art. XLIX. Przepisy prawa rzeczowego o możliwości wykupu ciężarów realnych stosuje się także do ciężarów realnych, istniejących w chwili wejścia w życie tego prawa.

Art. L. Jeżeli prawo lub roszczenie osobiste zostało ujawnione w księdze hipotecznej (gruntowej, wieczystej) przed wejściem w życie prawa rzeczowego, skutki takiego ujawnienia podlegają nadal przepisom dotychczasowym.

Art. LI. Szczególne przepisy o egzekucji dotyczące praw, których powstanie nie jest według prawa rzeczowego możliwe, stosuje się nadal do takich praw powstałych przed jego wejściem w życie. Dotyczy to w szczególności zastawu na nieruchomości, hipoteki listowej oraz długu gruntowego.

Art. LII. Posiadanie, istniejące w chwili wejścia w życie prawa rzeczowego, podlega od tej chwili przepisom tego prawa.

Art. LIII. W razie wątpliwości, czy mają być stosowane przepisy dotychczasowe, czy przepisy prawa rzeczowego, stosuje się przepisy prawa rzeczowego.

Oddział 2.

Przepisy przechodnie do prawa o księgach wieczystych.

• Art. LIV. § 1. Księgi hipoteczne (gruntowe, wieczyste), istniejące w chwili wejścia w życie prawa o księgach wieczystych, stają się z tą chwilą księgami wieczystymi w rozumieniu tego prawa.

§ 2. Przepisy o prowadzeniu ksiąg dotychczasowych po wejściu w życie prawa o księgach wieczystych wyda w drodze rozporządzenia Minister Sprawiedliwości.

Art. LV. § 1. Wnioski o wpis, złożone przed wejściem w życie prawa o księgach wieczystych, ulegają rozpoznaniu według przepisów dotychczasowych. Jednakże wniosek, który czyni zadość przepisom prawa rzeczowego i prawa o księgach wieczystych, będzie uwzględniony, chociażby nie czynił zadość przepisom dotychczasowym.

§ 2. W przedmiocie postępowania spadkowego, które zostało wszczęte na podstawie prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z 1818 r. przed wejściem w życie prawa o księgach wieczystych, będą wydane osobne przepisy.

Art. LVI. Skutki wpisów, które zostały dokonane przed wejściem w życie prawa o księgach wieczystych, a które nie są według tego

prawa dopuszczalne, podlegają nadal przepisom dotychczasowym.

Art. LVII. § 1. Dla nieruchomości, które nie mają urządzonych ksiąg wieczystych albo których księgi zaginęły lub uległy zniszczeniu, będą aż do chwili założenia ksiąg prowadzone we właściwych sądach zbiory dokumentów przeznaczone do składania wniosków i dokumentów dotyczących tych nieruchomości.

§ 2. Właściwym sądem jest sąd grodzki, który według przepisów prawa o księgach wieczystych byłby właściwy do prowadzenia księgi.

Art. LVIII. § 1. W przypadkach, gdy przepisy obowiązujące przewidują wpis do księgi wieczystej, osoba, która w razie istnienia księgi byłaby uprawniona do złożenia wniosku o wpis, może złożyć we właściwym sądzie odpowiednie dokumenty wraz z wnioskiem o złożenie ich do zbioru dokumentów.

§ 2. Do postępowania w przedmiocie wniosku o złożenie dokumentów do zbioru stosuje się odpowiednio przepisy prawa o księgach wieczystych.

Art. LIX. Złożenie dokumentów do zbioru na podstawie postanowienia sądu ma wszelkie skutki wpisu w księdze wieczystej, wyjąwszy skutki przewidziane w przepisach, dotyczących rękojmi wiary publicznej ksiąg wieczystych.

Art. LX. § 1. Złożenie dokumentów do zbioru, przewidzianego w artykułach poprzedzających, nie jest dopuszczalne, gdy chodzi:

- 1) o przeniesienie własności nieruchomości z zastrzeżeniem powrotu na rzecz zbywcy;
- 2) o powstanie odrębnej własności lokalu;
- 3) o powstanie hipotek i ciężarów realnych, wyjąwszy przypadek, gdy ciężar realny polega na obowiązku świadczeń na rzecz dożywotnika;
- 4) o ujawnienie praw i roszczeń osobistych.

§ 2. W przypadkach powyższych potrzebne jest uprzednie założenie księgi wieczystej.

Art. LXI. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia dopuścić składanie dokumentów do zbioru w odniesieniu do hipotek na nieruchomościach, których własność została nadana w związku z przebudową ustroju rolnego.

Art. LXII. Szczegółowe przepisy o urzędzeniu i prowadzeniu zbioru dokumentów oraz o postępowaniu wyda Minister Sprawiedliwości.

Art. LXIII. W razie wątpliwości, czy mają być stosowane przepisy dotychczasowe, czy prze-

pisy prawa o księgach wieczystych, stosuje się przepisy prawa w księgach wieczystych.

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

Art. LXIV. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. LXV. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski